

способность белорусских производителей Основной проблемой белорусских предприятий – это недостаток у них собственных источников для финансирования текущей деятельности и для развития. Основной метод решения этой проблемы в стране – кредитование предприятий. При этом стоимость кредитов для производителей в Беларуси оказывается значительно выше, чем у их конкурентов из развитых стран.

Список использованных источников:

1. Проблемы и перспективы аграрной реформы и развития сельского хозяйства [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://edoc.bseu.by:8080/bitstream/edoc/9216/2/Gusakov_V_1997_1_ocr.pdf. – Дата доступа: 18.02.2017.
2. Сельское хозяйство Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.belstat.gov.by/ofitsialnaya-statistika/publications/izdania/public_compilation/index_5313/. – Дата доступа: 18.02.2017.
3. Реформирование сельского хозяйства Республики Беларусь [электронный ресурс]. – Режим доступа: http://library.by/portalus/modules/beleconomics/readme.php?subaction=showfull&id=1126896775&archive=&start_from=&ucat=. – Дата доступа: 18.02.2017.

Полюхович Вікторія

студентка

Олійник Лариса

к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ
Україна

**ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В
ЕФЕКТИВНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ**

З розвитком ринкових відносин відбуваються певні зміни у важелях управління. На сучасному етапі ефективне управління підприємством не можливе без інформаційної складової навколишнього середовища підприємства.

Під інформацією розуміють опрацьовані і перероблені дані, які використовуються для вирішення управлінських завдань. Отримання інформації, необхідної для успішного функціонування підприємством, відбувається через дані, які пройшли обробку, яка привела їх у форму, зручну для подальшого використання для користувачів інформації. Відповідно, функціонування системи управління опирається на інформацію. Тому для вирішення задач потрібна сучасна система управління, мета якої підвищення ефективності, конкурентоспроможності та максимізація прибутку.

Переваги на ринку має те підприємство, менеджмент якого отримує оперативну, достовірну, повну інформацію. Необхідність достовірної інформації полягає у прийнятті рішень при розробці стратегій підприємства. Саме інформаційні системи та технології допомагають керівникам у вирішенні цих завдань. Тому, інформаційні системи є невід'ємною складовою управління організацією.

Інформаційна система (ІС) – це система, яка організує зберігання і маніпулювання інформацією про проблемну область. Під терміном «маніпулювання» маються на увазі процедури збору, обробки, пошуку, передачі інформації, необхідної в процесі прийняття рішень в будь-якій області [1, с.6].

Кожна **інформаційна система** має такі компоненти:

- структура системи — множина елементів системи і взаємозв'язків між ними. Приклад: організаційна і виробнича структура підприємства;
- функції кожного елемента системи. Приклад: управлінські функції — прийняття рішень у певних структурних підрозділах підприємства;
- вхід і вихід кожного елемента і системи в цілому. Приклад: матеріальні або інформаційні потоки, які надходять у систему або вводяться нею;
- мета й обмеження системи та її окремих елементів. Приклад: досягнення максимального прибутку; фінансові обмеження.

Інформаційна технологія (ІТ) - це представлене в проектній формі (тобто у формалізованому вигляді, придатному для практичного використання) концентроване вираження наукових знань і практичного досвіду, що дозволяє раціональним чином організувати той чи інший досить часто повторюваний процес [2, с.43].

Інформаційні технології управління організацією - це системно організована сукупність методів і засобів пошуку, збору, обробки, зберігання, передачі та захисту інформації і знань для вирішення завдань управління на базі розвинутого програмного забезпечення, засобів обчислювальної і телекомунікаційної техніки. В сучасному управлінні все частіше використовуються автоматизовані інформаційні технології.

На даний час існують такі інформаційні технології:

- Інформаційна технологія опрацювання даних;
- Інформаційна технологія керування;
- Інформаційна технологія підтримки прийняття рішень;
- Інформаційна технологія експертних систем.

Інформаційні технології, які застосовуються в організації, повинні відповідати її потребам і можливостям організаційної структури й бути з нею органічним єдиним цілим. Лише за цих умов забезпечується найбільший ефект [2, с. 17].

В будь-якій інформаційній системі управління вирішуються задачі трьох типів:

- задачі оцінки ситуації (деколи їх називають задачами розпізнавання образів);
- задачі перетворення опису ситуації (розрахункові задачі, задачі моделювання);
- задачі прийняття рішень (в тому числі і оптимізаційні).

Однією із головних функцій інформаційних систем на підприємстві є оптимізація і раціональне використання наявних фінансових ресурсів підприємства. Тому інформаційні технології є передумовою стабільного виробництва та його зростання.

Автоматизована інформаційна система (АІС) – система, що реалізує інформаційні технології у сфері управління при сумісній роботі управлінського

персоналу та комплексу технічних засобів. Мета створення АІС – підвищити ефективність управління підприємства. АІС реалізують такі функції управління: прогнозування, планування, облік, контроль, аналіз, регулювання. АІС призначена для автоматизованого збирання, реєстрації, збереження, пошуку, оброблення та видачі інформації за запитами користувачів (управлінського персоналу). При цьому визначальним є принцип орієнтації розробленого технічного, програмного, інформаційного забезпечення на потреби конкретних користувачів – управлінського персоналу, який є учасником управлінського процесу [4, с.12].

Під автоматизованим робочим місцем (АРМ) розуміють професійно-орієнтований програмно-апаратний комплекс, який забезпечує вирішення завдань користувача безпосередньо на його робочому місці.

Сьогодні існують такі АРМи: АРМ вищих керівників (включаючи головного бухгалтера), а також керівників середнього і нижнього рівнів управління; АРМ фахівців (АРМ бухгалтерів і економістів; нормувальника, диспетчера, інженера, технолога і таке інше); АРМ технічних виконавців (комірника, секретаря, касира, продавця, оператора і таке інше).

Причини, що змушують підприємства впроваджувати інформаційні технології, по-перше, є прагнення збільшити продуктивність повсякденних робіт або ж усунути їх повторне проведення, по-друге, бажання підвищити ефективність управління за рахунок прийняття оптимальних та раціональних управлінських рішень. Перша причина доволі очевидна, адже для її реалізації достатньо впроваджувати стандартизовані системи обробки інформації [1, с.32].

Успішне функціонування підприємства в великій мірі залежить від вдалого керівництва, яке ґрунтується на обґрунтуванні перспективних концепцій розвитку згідно з сучасною, достовірною та повною інформацією, яку може поставляти відповідна інформаційна система. Основним завданням інформаційної системи управління є підпорядкування всіх внутрішніх процесів головним цілям організації. Для цього необхідно скоординувати процеси, пов'язані з діяльністю організації таким чином, щоб вони максимально забезпечували виконання поставлених задач в єдиному інформаційному полі [3, с.23].

Хоча підприємства України використовують інформаційні системи та технології, проте розвиток інформаційних технологій значно відстає від технологій країн Заходу. Так, ще не повною мірою розвинуті новітні прийоми і технології в сучасному менеджменті.

Отже, на сучасному етапі функціонування будь-якого підприємства не можливе без використання інформаційних систем та технологій. Саме ці технології та системи забезпечують обробку, зберігання та передачу інформації, яка необхідна для прийняття управлінських рішень. Тому основною причиною впровадження технологій і систем є підвищення ефективності діяльності підприємства в усіх його сферах. За допомогою інформаційних систем відбувається оптимізація та раціональне використання фінансових ресурсів, що є важливим в сучасних ринкових умовах. Тому те підприємство, яке здатне залучити якнайбільше фінансових ресурсів і при цьому мінімізувати свої витрати, є конкурентоспроможним на ринку.

Список використаних джерел:

1. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології: навч. посіб. для студентів за напрямом підготовки «Транспортні технології» / О. В. Грицунов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 222 с.
2. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика [текст]: навч. посіб. / І. В. Кривов'язюк. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 456 с.
3. Пономаренко В.С. Інформаційні системи в економіці : навчальний посібник / Пономаренко В. С., Золотарьова І. О., Бутова Р. К. та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 176 с.
4. Ушакова І. О. Інформаційні системи та технології на підприємстві : конспект лекцій / І. О. Ушакова, Г. О. Плеханова. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 128 с.

Пушкар Тетяна

к.е.н., доцент,
Харківський національний університет
міського господарств імені О. М. Бекетова.
м. Харків
Україна

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА РЕГІОНУ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

У значному колі досліджень регіонального розвитку особливе місце посідають питання економічної безпеки. Значна кількість науковців приділяє увагу визначенню, оцінці, нівелюванню загроз, формування дієвих механізмів забезпечення економічної безпеки регіонів [1-6]. Але питання зовнішньоекономічної безпеки як на макроекономічному, так і на мікроекономічному рівні залишаються невизначеними.

На сучасному етапі розвитку регіонів України зовнішня безпека багато у чому визначає можливість сталого макроекономічного розвитку, але незважаючи на важливість питання, на даний момент у економічній науці навіть не існує єдиного підходу до її визначення. Проф. Маргасова В. Г., розглядаючи питання економічної безпеки регіону, не виділяє такої її складової як зовнішньоекономічна безпека. У своїх працях автор зазначає таку складову економічної безпеки регіону як «зовнішня», яка включає зовнішньоекономічну політику держави, експортну та імпорتنу безпеку [4, С. 207]. Новак А. М. визначає зовнішньоекономічну безпеку як характеристикою стану міжрегіональних і зовнішньоекономічних зв'язків регіону, при якому регіон отримує максимальний рівень задоволення своїх соціально-економічних потреб без втрати відносної самостійності господарських структур [7, С. 207]. Автор праці [8, С. 41] визначає зовнішньоекономічну безпеку як зовнішньоекономічна безпека здатність держави протистояти зовнішнім загрозам, адаптувати та реалізувати свої економічні інтереси на внутрішньому та зовнішніх ринках, створюючи конкурентні переваги. У роботі [8, С. 34] зовнішньоекономічну безпеку регіону визначено як сукупність факторів соціально-економічного розвитку регіону, яка дозволяє йому максимально повно реалізовувати свої економічні інтереси у зовнішньоекономічній сфері на основі ефективного використання міжнародного поділу праці та спеціалізації регіону.